

דף תרגול: קול אחד יכול לשנות – דמוקרטיה וזכות ההצבעה

מהדורה למורה **רגיל**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי דמוקרטיה ומניין הגיעה המילה
- להכיר את כללי הבחירות ההוגנות
- לקשר בין מקור מחז״ל לרעיון ההתייעצות עם הציבור

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנת הנקרא

1. ב – יוונית עתיקה
2. ב – שלטון העם
3. ב – נשים, עבדים וזרים
4. ב – לכל קול יש משקל שווה
5. א – חשאיות
6. ב – נשים קיבלו זכות הצבעה ברוב מדינות העולם

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו עקרון החשאיות שמוזכר בטקסט
2. לא נכון – הבחירות צריכות להיות כלליות – כל מי שהגיע לגיל ההצבעה
3. לא נכון – נשים, עבדים וזרים לא הורשו להצביע
4. לא נכון – דמוקרטיה חיה גם כשמקשיבים לדעה אחרת ומתנדבים בקהילה
5. נכון – כך נכתב בפסקה 5 בטקסט

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. שלטון
2. חשאיות
3. כלליות
4. שותפים
5. נמלכים

חלק ד׳ – התאמה: מושג והסבר

- 1 – ג (שלטון העם)
- 2 – ד (סודי, אחרים לא יודעים)
- 3 – ב (להשאיר מישהו בחוץ)
- 4 – ה (השתתפות פעילה בקהילה)
- 5 – א (חובה לדאוג לתוצאות מעשינו)

חלק ה׳ – שאלות הבנה ופרשנות

1. כלליות, שוות, חשאיות (וגם מתקיימות שוב ושוב)
2. כדי שאפשר יהיה להצביע בלי לחץ ובלי פחד מתגובת אחרים
3. שני המקרים ממחישים החלטה משותפת של כל חברי הקבוצה במקום החלטה של אדם אחד בלבד
4. כל קול בודד נראה קטן, אך כשמצרפים הרבה קולות יחד הם יוצרים החלטה גדולה ומשמעותית
5. פרנס – אחראי או מנהיג ציבורי; נמלכים – מתייעצים

חלק ו׳ – לשון: שורש ומשפחת מילים

1. ב – נבחר
2. ג – מבחן

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שלטון העם, מיוונית: דמוס=עם, קרטוס=שלטון
- כלליות / שוות / חשאיות / מתחדשות
- כי ההחלטה מורכבת מצירוף קולות בודדים, וההצבעה היא גם זכות וגם אחריות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בסרטון קצר על חשיבות ההצבעה ובשאלה מה גורם לאנשים להצביע או לוותר
- כדאי לקשר בין המקור מחז״ל על בצלאל לבין רעיון ההתייעצות עם הציבור בדמוקרטיה
- מומלץ לעבוד על חלק הכתיבה בזוגות לפני כתיבה אישית

דף תרגול: קול אחד יכול לשנות – דמוקרטיה וזכות ההצבעה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט עוסק במשמעות המילה דמוקרטיה, בהתפתחות זכות ההצבעה במהלך ההיסטוריה, ובשאלה מדוע כל קול בודד חשוב. בדף זה תתרגלו את התכנים המרכזיים מהטקסט.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מאיזו שפה הגיעה המילה דמוקרטיה?

א) לטינית ב) יוונית עתיקה ג) עברית ד) ארמית

2. מה פירוש המילה דמוקרטיה?

א) שלטון המלך ב) שלטון העם ג) שלטון החכמים ד) שלטון הצבא

3. מי לא הורשה להצביע באתונה העתיקה?

א) רק עבדים ב) נשים, עבדים וזרים ג) כל תושבי העיר ד) רק ילדים

4. מהו עיקרון 'אדם אחד – קול אחד'?

א) רק עשירים מצביעים ב) לכל קול יש משקל שווה ג) רק מבוגרים מאוד מצביעים
ד) כל אדם מצביע פעמיים

5. איזו תכונה היא חלק מכללי הבחירות ההוגנות?

א) חשאיות ב) יקרות ג) קצרות ד) מפלגתיות

6. מה קרה במאה העשרים בנושא זכות ההצבעה?

א) הצבעה בוטלה ב) נשים קיבלו זכות הצבעה ברוב מדינות העולם ג) רק גברים הצביעו
ד) הבחירות הפכו לא חשאיות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בבחירות הוגנות הקול שלי סודי ואיש לא יודע במי בחרתי	☐	☐
2	בבחירות הוגנות רק אנשים עשירים רשאים להצביע	☐	☐
3	בעבר באתונה כל תושבי העיר השתתפו בהצבעה	☐	☐
4	לפי הטקסט, דמוקרטיה מתקיימת רק ביום הבחירות	☐	☐
5	ההצבעה היא גם זכות וגם אחריות	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה דמוקרטיה מורכבת מ'דמוס' שפירושו עם, ו'קרטוס' שפירושו _____

2. בבחירות _____ איש אינו יודע במי בחרנו

3. בבחירות _____ כל מי שהגיע לגיל ההצבעה רשאי להשתתף

4. כל אחד ואחת _____ בהחלטה (שורש ש-ת-ף)

5. לפי המקור מחז"ל, אין ממנים פרנס על הציבור אלא אם כן _____ בציבור

4 חלק ד' – התאמה: מושג והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דמוקרטיה	___	**א.** חובה לדאוג לתוצאות מעשינו
2. חשאי	___	**ב.** להשאיר מישהו בחוץ
3. להודיר	___	**ג.** שלטון העם
4. מעורבות	___	**ד.** סודי, אחרים לא יודעים
5. אחריות	___	**ה.** השתתפות פעילה בקהילה

5 חלק ה' – שאלות הבנה ופרשנות

ענו בקצרה.

1. כתבו שלושה מכללי הבחירות ההוגנות שמופיעים בטקסט

2. מדוע חשוב שההצבעה תהיה חשאית?

3. מה הקשר בין סיפור הטיול השנתי בפתיחה לבין נושא הטקסט?

4. הסבירו במילים שלכם את הדימוי 'כל קול הוא אבן קטנה שבונה יחד חומה גדולה'

5. מה פירוש המילים 'פרנס' ו'נמלכים' במקור מחז"ל?

6 חלק ו' – לשון: שורש ומשפחת מילים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מהמילים הבאות שייכת לשורש ב-ח-ר?

א) מבחן ב) נבחר ג) חברה ד) מבנה

2. איזו מילה אינה שייכת לשורש ב-ח-ר למרות הדמיון?

א) בחירות ב) מבחר ג) מבחן ד) מובחר

כרטיס יציאה

מה פירוש המילה דמוקרטיה ומניין הגיעה?

ציינו שניים מכללי הבחירות ההוגנות

מדוע כל קול בודד חשוב, גם אם יש מיליוני בוחרים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀